

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 2 mars 1929 kl. 1 e. m

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion med förslag om förbud mot att kommendera eller på annat sätt söka förmå värnpliktiga eller fast anställda militärer att ingripa mot i konflikt varande arbetare.

I en inom andra kammaren väckt och till dess fjärde tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 319, har herr *Andersson* i Stockholm m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att det i vederbörliga författningar och reglementen må införas bestämmelser om förbud mot att kommendera eller på annat sätt söka förmå värnpliktiga eller fast anställda militärer att utföra blockerat arbete eller på annat sätt ingripa mot i konflikt varande arbetare.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Såvitt utskottet har sig bekant, hava klagomål från vederbörande arbetares sida över åtgärder av i motionen angiven art förekommit endast i mycket ringa utsträckning. Häri ser utskottet ett bevis för en strävan från vederbörande myndigheters sida att undvika uppkomsten av sådana fall, varom här är fråga. Och så tillvida kan utskottet biträda motionärernas uppfattning, att det av många skäl är i hög grad önskvärt, att de militära myndigheterna så förfara, att konflikter av ifrågavarande art om möjligt icke behöva förekomma.

Utskottet.

Det synes emellertid utskottet ligga i sakens egen natur, att statsmakterna icke rimligen böra utfärda särskilda bestämmelser av i motionen föreslagen innebörd, vilket ju skulle medföra, att icke försvarsväsendets egna myndigheter utan helt privata, oansvariga personer eller sammanslutningar skulle kunna avgöra, huruvida och när vissa arbeten på det militära området finge utföras.

Utskottet får därför hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 mars 1929.

På utskottets vägnar:

O. E. SANDBERG.

Närvarande: herrar *Sandberg, Wachtmeister, Svensson* i Högsjöhult, *Walden**, *Ahl, Olsson* i Österbo, *Ljung**, *Vougt, Ericsson* i Sörsjön och *Mårtensson*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Ahl, Vougt, Ericsson* i Sörsjön och *Mårtensson*, vilka ansett, att utskottets utlåtande bort erhålla följande lydelse:

Enligt vad en av utskottet föranstaltad undersökning givit vid handen ha under de senare åren förekommit fall, då värnpliktiga kommenderats att utföra arbete, som på grund av konflikt blockerats av vid försvarsverken anställda civila arbetare. Särskilt i ett par fall har kommenderingen lett till att den militära utbildningen blivit väsentligt åsidosatt för vissa värnpliktiga. Redan av denna anledning borde dylika kommenderingar undvikas. Som ett betydligt tyngre vägande skäl vill utskottet emellertid framhålla, att de militära myndigheterna borde låta sig angeläget vara att i försvarets eget intresse eftersträva att inom alla grupper i samhället vinna förtroende, vilket säkerligen icke kan ske genom att dessa myndigheter åsidosätta de rättsbegrepp, som utbildats särskilt inom arbetarklassen. Utskottet har också den principiella ståndpunkten, att militären bör förhålla sig neutral vid arbetskonflikter. Utskottet vill därför förorda ett bifall till den föreliggande framställningen och hemställer,

att andra kammaren måtte för sin del besluta, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att det i vederbörande författningar och reglementen må införas bestämmelser om förbud mot att kommendera eller på annat sätt söka förmå värnpliktiga eller fast anställda militärer att ingripa i arbetskonflikter.